

GS Trịnh Xuân Thuận là con trai của GS Luật khoa SG Trịnh Xuân Ngạn, trước 1975 là Thẩm phán Tối Cao Pháp Viện VNCH. Sau 1975, GS Trịnh Xuân Ngạn đi tù, GS Trịnh Xuân Thuận có nhờ 1 GS Pháp là bạn của TT Phạm Văn Đồng viết thư xin, nên GS Trịnh Xuân Ngạn được ra tù sớm và đi Pháp sống.

Vợ Thầy Vận là Luật sư Toà Thượng Thẩm Huế, chắc có biết Ông Trịnh Xuân Ngạn và chuyện GS Trịnh Xuân Thuận xin cho cha ra tù sớm, chuyện này dân Luật SG ai cũng biết.

Khi TT Pháp François Mitterrand thăm VN 1993, trong phái đoàn TT Mitterrand có 2 người Việt là GS Trần Văn Khê và GS Trịnh Xuân Thuận. GS Trịnh Xuân Thuận tuy là GS Mỹ nhưng lại viết nhiều sách tiếng Pháp, mà Pháp thì lúc nào cũng muốn cổ xúy Francophone. Lúc đó em còn ở VN, đọc báo thấy vậy.

Hình như GS Trịnh Xuân Thuận sống độc thân, không vợ không con, không biết có đúng không. Gene tốt như vậy lại bị mai một, thật tiếc quá. Cũng may là các GS YK Huế đều có vợ, có con cả.

Ở VN cũng có nhiều người được Pháp trao Bắc Đẩu Bội tinh. Nữ có BS Nguyễn Thị Hội (năm 2013), bà Tôn Nữ Thị Ninh (2013), bà Trần Tố Nga - nguyên hiệu trưởng Trường THPT Marie Curie (2004), BS Nguyễn Thị Kim Tiến - bộ trưởng Bộ Y tế (2009) (trước là Viện Trưởng Pasteur TP HCM) và bà Nguyễn Thị Xuân Phượng - cựu phóng viên chiến trường (2011).

Nam có GS Ngô Bảo Châu (2012), Phạm Ngọc Minh - Tổng giám đốc Vietnam Airlines (2013) (chắc mua nhiều Airbus), Thái Phụng Nê nguyên là Bộ trưởng Bộ Năng lượng (2013), ông Trịnh Ngọc Thái, Nguyên Đại sứ Việt Nam tại Pháp (2012).

Vài dòng phiếm bàn
Lượng YKH23

Nhà thiên văn học Trịnh Xuân Thuận được tổng thống Pháp tặng Bắc Đẩu Bội Tinh

Theo lệnh của tổng thống Pháp, Đại Sứ Francois Delattre đã đến trường Đại Học Virginia hôm thứ Tư, 16 tháng Tư, 2014, để trao huân chương Bắc Đẩu Bội Tinh cho ông Thuận. (Hình: Bertrand Guay/Getty Images)

Giáo sư Trịnh Xuân Thuận phát biểu trong buổi nhận huân chương tại Đại Học Virginia hôm thứ Tư. (Hình: University of Virginia).

Ông Thuận là ‘Carl Sagan người Pháp’, ở mức độ nổi tiếng mà ở Pháp người ta nhận ra ông và chặn ông lại trên đường phố để thảo luận về triết học thiên văn. Trong vấn đề này, Bắc Đẩu Bội Tinh của Pháp rất là xứng đáng

CHARLOTTESVILLE, Virginia - Ông Trịnh Xuân Thuận, một giáo sư thiên văn vật lý học tại viện đại học University of Virginia và là tác giả của hơn một chục cuốn sách và hàng trăm bài viết liên quan đến thiên văn và vũ trụ, đã được trao tặng huân chương Bắc Đẩu Bội Tinh (Ordre national de la Légion d'honneur) của nước Pháp, theo sắc lệnh của Tổng Thống Pháp Francois Hollande.

Vào năm 1802, Hoàng Đế Napoleon Bonaparte thành lập Légion d'honneur, huy chương cao quý nhất ở Pháp. Tổng Thống Hollande đề cao giáo sư Trịnh Xuân Thuận vì “sự cam kết gương mẫu của ông dẫn thân vào việc phát triển văn hóa khoa học và hợp tác xuyên Đại Tây Dương trong lãnh vực vật lý học thiên văn.” Hôm thứ Tư, theo tin của trường Đại Học Virginia, giáo sư Thuận đã nhận được huy chương từ đại sứ Pháp tại Hoa Kỳ Francois Delattre, trong một buổi lễ ở Carr Hill, tại tòa viện trưởng đại học University of Virginia.

Bà viện trưởng Teresa A. Sullivan của University of Virginia nói, “Bắc Đẩu Bội Tinh của Pháp là huy chương mới nhất trong một chuỗi dài các giải thưởng được trao tặng cho giáo sư Thuận, để công nhận việc nghiên cứu xuất sắc và sở học uyên bác của ông. Giải thưởng này mang lại vinh dự và danh tiếng cho viện đại học, và tất cả chúng tôi trong cộng đồng University of Virginia đều hãnh diện và tri ân.”

Giáo sư Thuận, 66 tuổi, nói trong buổi nhận huân chương, “Từ thời thơ ấu và tuổi thiếu niên ở Việt Nam của tôi, trong khi tôi theo học các trường Pháp, tôi đã có một sự ngưỡng mộ sâu xa và gắn bó với nền văn hóa và ngôn ngữ Pháp. Vì vậy, khi tôi bắt đầu viết cho công chúng đọc, tự nhiên tôi quay ra dùng tiếng Pháp để diễn đạt ý tưởng của mình. Tôi biết ơn sâu sắc đối với nước Pháp, vì đã công nhận công việc của tôi và trao tặng cho tôi vinh dự này.”

Giáo sư Thuận là một tác giả rất được kính nể ở Pháp, nơi mà những cuốn sách ông viết về khoa học phổ thông liên quan đến khoa học đều là những tác phẩm bán chạy nhất. Sinh ra và lớn lên ở Việt Nam, nơi đầu tiên ông được đào tạo trong các

trường học của Pháp, ông viết bằng tiếng Pháp. Một số cuốn trong 11 cuốn sách ông đã xuất bản đã được dịch sang các ngôn ngữ khác, trong số đó có tiếng Anh.

Giáo sư Thuận là người nhận được những vinh dự khác ở nước Pháp và trên thế giới. Vào năm 2007, ông nhận được **giải thưởng Grand Prix Moron**, giải thưởng của Pháp tương đương với giải thưởng Pulitzer, cho cuốn sách của ông là “**Những Cách Thức Của Ánh Sáng: Vật Lý Học và Siêu Hình Học Về Ánh Sáng và Bóng Tối.**” Đến năm 2009, ông lãnh **giải thưởng Kalinga** dành cho việc **Phổ Biến từ UNESCO (Tổ Chức Giáo Dục, Khoa Học và Văn Hóa của Liên Hiệp Quốc.** Và trong năm 2012, viện Institut de France chọn Trịnh Xuân Thuận làm người **thắng giải thưởng thế giới Cino Del Duca World Price** của viện này, để công nhận những công việc của ông truyền bá khoa học cho công chúng.

Giáo sư Trịnh Xuân Thuận còn là tác giả và đồng tác giả của nhiều cuốn sách *đối thoại giữa Phật Giáo và khoa học*, trong đó nổi bật là cuốn “Cái Vô Hạn Trong Lòng Bàn Tay,” “Giai Diệu Bí Ẩn,” “Big Bang và Sau Đó,” “Hỗn Độn và Hải Hòa.” Ông từng đến giảng ở nhiều nơi về mối *trương quan giữa khoa vật lý thiên văn và Phật giáo.*

Ông Mike Skrutskie, khoa trưởng khoa thiên văn học của đại học University of Virginia, nói, “Hầu như mọi người đều biết giáo sư Thuận nhận thức được rằng **ông là một tác giả thăm dò những ranh giới của khoa học, triết học (phật học) và tôn giáo (phật giáo)**. Điều mà nhiều người không chịu đánh giá là mức độ nổi tiếng của ông và các tác phẩm của ông (trong) thế giới nói tiếng Pháp. Trong nhiều hình thức, **ông Thuận là ‘Carl Sagan người Pháp’**, ở mức độ nổi tiếng mà ở Pháp người ta nhận ra ông và chặn ông lại trên đường phố để thảo luận về triết học thiên văn. Trong vấn đề này, Bắc Đẩu Bội Tinh của Pháp rất là thích hợp và xứng đáng.”

Công trình nghiên cứu thiên văn học của giáo sư Thuận đặt trọng tâm vào việc tìm hiểu sự hình thành của các thiên hà và cấu tạo hóa học của vũ trụ. Ông đã lãnh văn bằng cử nhân khoa học tại Viện California Institute of Technology và lấy văn bằng tiến sĩ tại đại học Princeton University.